

Тема 2.
**Виробництво і його основні
чинники. Суспільний
продукт.**

Ознайомитися із поняттям «виробництво», його основними елементами та структурою

Розглянути види економічних ресурсів

З'ясувати основні риси факторів виробництва

Визначити види доходів, які приносить кожен вид ресурсу

Виробництво - це процес створення матеріальних і духовних благ, необхідних для існування й розвитку людського суспільства.

ВИРОБНИЦТВО = ПРАЦЯ

Натуральне виробництво

Товарне виробництво

Форми організації виробництва

Суспільне виробництво

Натуральне виробництво – тип господарювання, при якому продукти праці призначаються для задоволення власних потреб виробників, для споживання усередині господарства.

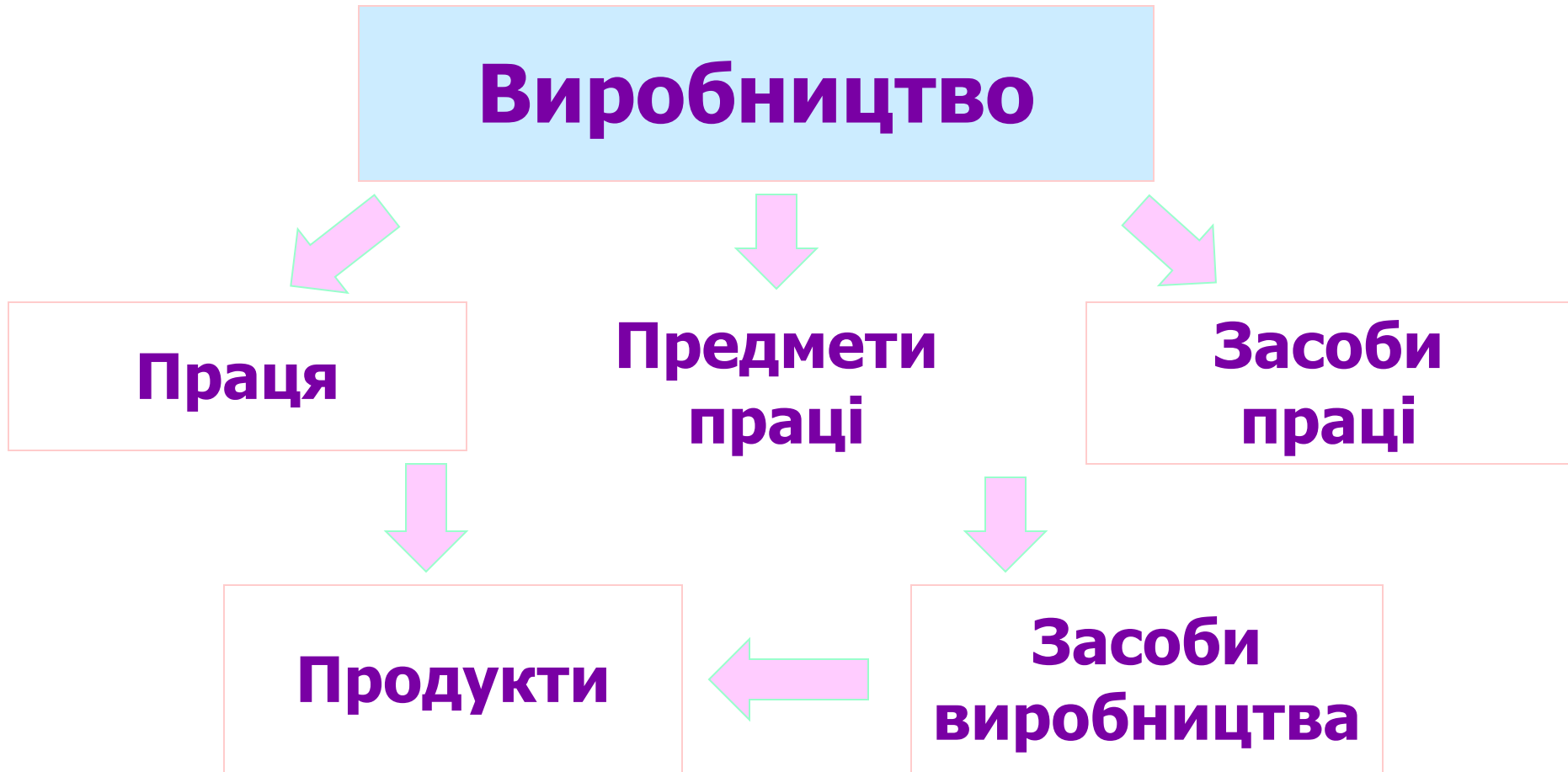
Товарне виробництво – тип господарювання, при якому продукти праці виробляються відокремленими господарюючими суб'єктами для задоволення не власних, а суспільних потреб шляхом купівлі-продажу.

Суспільне виробництво –

виробництво, у якому основою є поділ праці всередині гігантських компаній, коли їх філії в багатьох країнах є постачальниками деталей та вузлів, які не є товарами.

Елементи процесу виробництва

Суспільне виробництво та його структура

Матеріальне виробництво - це частина суспільного виробництва, де створюються матеріальні блага і матеріальні послуги.

Нематеріальне виробництво - створює нематеріальні блага та нематеріальні послуги (охорона здоров'я, освіта, консультування).

Класифікація послуг

Види послуг	Сфери послуг
Виробничі	Інжиніринг, лізинг, обслуговування та ремонт устаткування
Розподільні	Торгівля, транспорт, зв'язок
Професійні	Банки, страхові, фінансові, консультаційні, рекламні та ін.
Споживчі (масові)	Послуги, пов'язані з домашнім господарством та проведенням часу
Суспільні	ТБ, радіо, освіта, культура

Основне виробництво

- - це галузі економіки, де безпосередньо виробляються засоби виробництва і предмети споживання.
- Галузева структура основного виробництва така: галузі промисловості, сільське господарство, будівництво, паливно-енергетичний комплекс і т. п.

Виробнича інфраструктура

комплекс галузей, які обслуговують основне виробництво і забезпечують ефективну економічну діяльність на кожному підприємстві і в народному господарстві в цілому .

Наприклад: транспорт, зв'язок, торгівля, кредитно-фінансові установи; спеціалізовані галузі ділових послуг.

Соціальна інфраструктура

- це нематеріальне виробництво, де створюються нематеріальні форми багатства, які відіграють вирішальну роль у всебічному розвитку особистості, примноженні розумових і фізичних здібностей, професійних знань.

Економічні ресурси (фактори виробництва) – всі види ресурсів, що використовуються в процесі виробництва.

Основні риси економічних ресурсів:

- ▣ *обмеженість*
- ▣ *взаємозамінюваність*
- ▣ *взаємодоповнюваність*
- ▣ *мобільність*

Економічні ресурси

Матеріальні

Земля

Капітал

Людські

Праця

**Підприємницькі
здібності**

**І
н
ф
о
р
м
а
ц
і
я**

Підприємливість – об'єднуючий чинник виробництва, що передбачає наявність цілеспрямованості, знань, вміння йти на ризик, використання законних можливостей для досягнення певної мети, хист до управління людьми.

Діяльність підприємців у будь-якій сфері економіки називається підприємництвом.

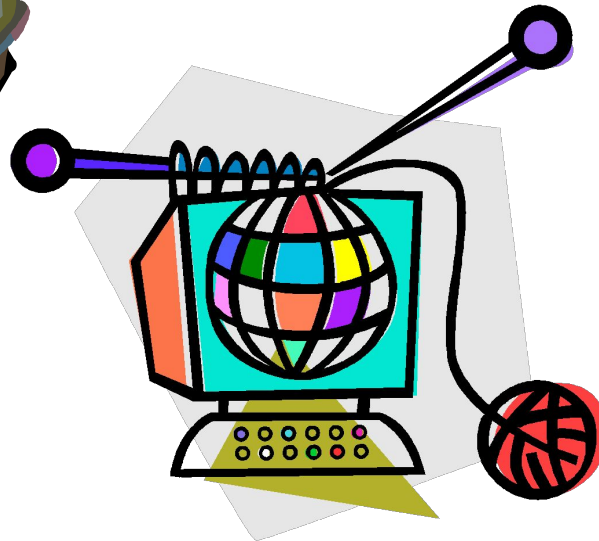
Підприємницька діяльність – це діяльність, спрямована на поєднання усіх чинників виробництва – землі, праці, капіталу з управлінським хистом заради створення товарів та послуг і одержання прибутку.

Інформація - сукупність інформаційних об'єктів, відображених у знаковій формі на матеріальних носіях, що містять інформацію про події та процеси реального світу.

Інформаційні ресурси можуть бути представлені:

**паперовими
документами**

**автоматизованими
інформаційними
системами**

**базами і банками
даних**

Кожен вид ресурсів приносить певний вид доходу:

- *праця* – заробітна плата
- *капітал* – відсоток на вкладені гроші
- *земля* – рента
- *підприємницька діяльність* – прибуток підприємцю